

INFORME PER AL CONCA

SITUACIÓ DEL SECTOR DE LA DANSA 2011

A petició del CoNCA, l'APdC ha redactat aquest document sobre l'estat de la qüestió de la Dansa que servirà de base per l'elaboració de l'**Informe Anual sobre l'estat de la Cultura i les Arts de Catalunya** que elabora el CoNCA. L'informe valora anualment, d'una banda, la situació del sector cultural i, d'altra banda, permet fer anàlisi de les polítiques públiques desenvolupades al voltant de l'activitat artística i cultural pels diferents nivells d'administracions que actuen al territori català.

L'APdC va organitzar un grup de discussió amb professionals del sector i organitzacions, com l'Associació de Companyies Professionals de Dansa de Catalunya i La Caldera, per tal de recollir aspectes de caire més qualitatiu, i n'ha extret les principals conclusions en aquest document subscrit per l'APdC i l'ACPDC, i que segueix les pautes que el mateix CoNCA ens va facilitar:

- 1.- Principals fortaleeses a destacar del sector
- 2.- Principals dèficits que tradicionalment han afectat al sector
- 3.- Problemàtiques manifestades durant l'any 2010 i efectes de la crisi
- 4.- Actuacions destacades en el sector durant l'any 2010

1.- Principals fortaleeses a destacar del sector:

- El llenguatge universal de la dansa és una de les fortaleeses del sector i fa que la dansa sigui altament exportable i **destaqui per la seva capacitat d' internacionalització**. Al mateix temps, existeixen més xarxes internacionals i oportunitats de comunicació més enllà de les nostres fronteres territorials.
- **La creativitat i la diversitat també són aspectes que destaquen en el sector de la dansa**, ja que a Catalunya existeix un flux continu de gent creativa afavorint al mateix temps la diversitat de perfils i d'oferta que enriqueix l'escena catalana.
- S'ha observat que, cada cop més, Barcelona és una ciutat de referència a nivell internacional i que és un bon escenari per impulsar el sector de la dansa i donar a conèixer el producte fet aquí, a un públic internacional. La dansa, en aquest sentit, com és un llenguatge universal pot ser un **element més en la promoció de la ciutat** com a focus turístic.
- Considerem la dansa un sector **vocacional** marcat per la **constància i perseverança** malgrat la manca de recursos que s'han patit en diferents etapes.

- Existeix un important nombre **d'estructures com centres de creació privats, companyies, etc., amb un bagatge important, que van actuar com a pioners en el sector de la dansa i que ara comparteixen camí amb nous creadors i artistes fomentant la coexistència de les diferents generacions.**
- **El Mercat de les Flors** és un actiu del sector ja que és l'únic teatre especialitzat en dansa i les arts del moviment, que promou una programació molt diversa i que atrau a un públic nacional i internacional.
- **La diversificació de productes és una potencialitat i fortalesa de la dansa.** L'adaptabilitat del sector, i la seva capacitat de reinventar-se en funció dels contextos canviants afavoreix la possibilitat de creació de productes que accedeixen a nous espais així com la relació amb altres disciplines artístiques.
- Aquesta diversificació encara es veu més accentuada quan es parla de la interrelació entre altres àmbits. L'aportació de la dansa en l'àmbit de la **salut, l'educació i el benestar social en general** que presenten com a mercats encara en procés d'explotació.
- **En els últims dos anys hi ha hagut un creixement del sector força destacable.** Les dades ens indiquen que el sector de la dansa està creixent, un exemple d'això és que l'APdC comptava amb 250 socis l'any 2005 i actualment compta amb 420. Cada vegada hi ha més gent que s'interessa per la dansa i això es pot traduir en més forces per part del col·lectiu per tirar-lo endavant, així com capacitat de suscitar més interès per part de la societat en general. Mentre que al 2001 les estadístiques d'IDESCAT apuntaven a un 6% de públic interessat en dansa, l'any 2006 aquesta xifra es duplica fins un 12% sense tenir en compte les dades del Mercat de les Flors.

2.- Principals dèficits que tradicionalment han afectat al sector:

- És necessari destacar que una mancança important del sector és la falta de **regulació** del mateix, que impedeix el seu desenvolupament professional i la seva dignificació. La problemàtica es centra en les **condicions fiscals i laborals** dels professionals de la dansa en general, així com en la capacitat de facturació i de cotització a la Seguretat Social dels artistes amb la mancança important que tenen d'estructures de gestió.
- Manca de **recursos per la visibilitat internacional.** Existeix una manca de polítiques específiques d'internacionalització. La participació en les xarxes internacionals requereix una planificació a mig termini que no es pot garantir degut a la inestabilitat econòmica de companyies, estructures, organitzacions, etc., sotmeses a la política de subvencions anuals actual.
- Manquen **tècnics que s'especialitzin en la creació i desenvolupament de polítiques pel foment de la dansa**, i no només en processos administratius de les subvencions. És necessari trobar a l'Administració Pública, i a les institucions que tenen competències sobre la dansa,

treballadors compromesos amb capacitat de diàleg, visió i seguiment de les trajectòries artístiques.

- Calen més **circuits estables i polítics de desenvolupament de públics**. Es necessària l'activació de circuits que permetin la visibilitat de la dansa així com generar estratègies que trenquin els prejudicis que existeixen entorn la dansa, i motivar la formació de programadors i tècnics.
- La manca de **presència de la dansa en l'educació** està directament relacionada amb que hi hagi un públic més minoritari. És necessari que el binomi cultura i educació construeixin polítiques compartides.
- Catalunya necessita **repensar l'oferta a nivell territorial de la formació professionalitzadora**, ja que l'únic centre públic que imparteix el grau professional —que a més integra els estudis secundaris obligatoris— està a Barcelona, i la demanda per a cursar-lo supera molt l'oferta disponible; no hi ha prou aules, recursos, ni condicions per acollir aquesta creixent demanda.
- A Catalunya l'únic grau superior de dansa l'imparteix l'Institut del Teatre. Aquest no és suficient per formar tots els professionals, fet que provoca una preocupant fuga de talents cap a països amb formació d'alta qualitat i sortides professionals com Holanda, Anglaterra, Bèlgica, els EUA, etc. Cal que la formació sigui àmplia, diversa i de qualitat. **Falten models innovadors de formació.**
- **Manca el suport als equipaments** ja existents (teatres, espais de creació amb sales d'exhibició, etc.) per acollir espectacles de mig i petit format.

3.- Problemàtiques manifestades durant l'any 2010:

- La **caiguda en les coproduccions i la contractació** nacional, estatal i internacional com a conseqüència de la crisi, provocant la disminució dels ingressos propis de les companyies així com minvant la contractació dels/de les professionals de la dansa.
- **Burocratització dels processos administratius** dificultant les relacions entre l'Administració i els creadors, allargant processos formals i dificultant el procés creatiu.
- A conseqüència de la crisi s'ha produït un **tancament dels mercats internacionals** per promoure la circulació del producte propi.
- Necessitat de realitzar altres **activitats fora del sector** de la dansa.
- **Descens important d'alumnes** a les escoles especialitzades en dansa.
- **Cancel·lació de projectes** degut a l'incertesa provocada pel retràs en les resolucions de les subvencions.
- Un sector marcat per la contractació temporal veu que es **redueixen encara més els períodes de contractació.**

4.- Actuacions destacades en el sector durant l'any 2010:

- Naixement de la Plataforma **CrIM** (Creadors independents en moviment). Una plataforma amb més de 50 artistes escènics que treballen professionalment en la creació i el desenvolupament de pràctiques i pensament contemporanis al voltant de la dansa i del cos com a mitjà d'expressió artística, amb l'objectiu d'impulsar i facilitar l'intercanvi de recursos i coneixement entre els membres de la plataforma; posicionar-se i influir políticament en aquelles decisions que afectin l'activitat laboral dels membres de la plataforma, mitjançant el diàleg amb altres persones, agents i institucions i compartir les nostres activitats i crear vincles amb agrupacions o plataformes similars a nivell nacional i internacional.
- Festival **Dansalona**. Un esdeveniment cultural al voltant de la dansa a Barcelona que vol situar la nostra ciutat al costat de les capitals europees de referència mitjançant una oferta plural de dansa tant als carrers com als teatres durant els mesos d'agost i setembre.
- Celebració **d'aniversaris de diverses companyies de dansa de llarga trajectòria**, que per primera vegada fan reposicions de les seves peces coreogràfiques apropant el seu repertori a nous intèrprets, així com el seu estil i personalitat gràcies a la possibilitat de desenvolupament de la seva carrera artística amb continuïtat i constància durant 15, 25 o 30 anys.
- **Altres notícies destacades durant el 2010:**

Festivals

Neix el Festival de Flamenc Carmen Amaya a Barcelona www.dansacat.org/actualitat/1/1028/

La dansa protagonista de la 13a Fira Mediterrània de Manresa www.dansacat.org/actualitat/1/1004/

Festival IDN – Imatge, Dansa i Nous Mitjans www.dansacat.org/agenda/1/1305/

7è Festival de Claqué a Barcelona www.dansacat.org/actualitat/1/872/

Festival Dies de Dansa apropant la dansa a tots els públics www.dansacat.org/actualitat/1/905/

VI Festival d'Art de Carrer Per Amor a l'Hart a Hospitalet www.dansacat.org/actualitat/1/915/

La 7a edició de DANSAT aposta per creadors consolidats i emergents

www.dansacat.org/actualitat/1/800/

El Mercat organitza a Barcelona l'exhibició de càpsules coreogràfiques a cinemes

www.dansacat.org/actualitat/1/1041/

Certàmens

V Certamen Coreogràfic de Sabadell www.dansacat.org/agenda/1/1202/

I Premi Jujol de Dansa Jove www.dansacat.org/actualitat/1/758/

II Edició dels Premis Dansacat www.dansacat.org/actualitat/1/1072/

S'inaugura el Certamen Internacional de Dansa Ciutat de Barcelona

www.dansacat.org/actualitat/1/875/

Equipaments i circuits

Centre de Dansa Tradicional Catalana l'Espona, per la creació, producció, formació i difusió de la dansa tradicional www.dansacat.org/actualitat/1/1179/

Creació del circuit " Dansa a escena" www.dansacat.org/actualitat/1/1012/
Badalona crea una xarxa d'espais escènics www.dansacat.org/actualitat/1/927/

Dansa i Societat

La Dansa al I Congrés d'Arteràpia www.dansacat.org/actualitat/1/832/
La Dansa al XXIII Congreso de la Sociedad Española de Psiquiatría y Psicoterapia del Niño y del Adolescente www.dansacat.org/actualitat/1/1039/
El Departament d'Educació organitza una jornada oberta sobre Dansa i Educació www.dansacat.org/actualitat/1/926/
Impuls de la Dansa Integrada www.dansacat.org/search/?q=dansa+integrada
El flamenc, patrimoni immaterial de la humanitat www.dansacat.org/actualitat/1/1058/

Condicions laborals

Constitució de SindicART www.dansacat.org/actualitat/1/791/
Estudi sobre les condicions laborals dels/les professionals de la dansa www.dansacat.org/actualitat/1/962/
Suspensió del pacte laboral www.dansacat.org/actualitat/1/935/